

21 juli 2021
Uppdaterad slutver-
sion

Bedömning av ekologiska värden

Genua 1, Ladugårdsgärdet

**: EKOLOGI
GRUPPEN**

: EKOLOGI GRUPPEN

Beställning: Martin Josephson

Framställt av: Ekologigruppen AB

www.ekologigruppen.se

Telefon: 08-525 201 00

Slutversion: 2021-07-21

Uppdragsansvarig: Tim Schnoor

Medverkande: Jesper Arnström, Ulrika Hamrén (kvalitetsgranskning)

Foton: Ekologigruppen AB

Illustrationer och kartor: Ekologigruppen AB

Internt projektnummer: 8494

Sammanfattning av rapportens resultat

Ekologigruppen har på uppdrag av fastighetsägaren till Genua 1 undersökt huruvida uppförandet av en byggnad på Genua 1 riskerar att påverka ekologiska värden på platsen och ekologiska spridningssamband inom Nationalstadsparken. Rapporten är begränsad till att undersöka eventuell påverkan på ekologiska värden.

Planområdet Genua 1 ligger på Sandhamnsgatan 58-62 just intill Ladugårdsgärdet och Nationalstadsparken i Östermalms stadsdelsförvaltning. Planen syftar till att genomföra en inredning av vind på befintligt hus och uppföra en ny byggnad väster om befintligt hus i närheten av tomtgräns till Nationalstadsparken. Ytterligare lägenheter tillkommer genom att delar av bottenvåningar och kontorslokaler omdanas om till bostäder. Planförslaget medför totalt cirka 40 nya lägenheter.

En inventering av naturvärden i och i närheten av planområdet genomfördes under 2020. Inga fynd av naturvårdsarter eller kända ovanliga arter som omfattas av artskyddsförordningen noterades vid fältbesök eller vid sök i artportalen. Området domineras i delar av ädellövträd och i andra delar av inplanterade lärkar. Totalt har 26 träd inmätts i inventeringsområdet, varav 19 st har en diameter över 40 cm i diameter. Projektet kommer att innebära att totalt fyra skogslönnar inom fastigheten Genua 1 avverkas och en eventuellt mindre men obetydlig påverkan på rot och kronmiljö på två träd (en skogslönn och en tysklönn), där en liten del av kronan och rötterna (potentiellt) finns på fastigheten Genua 1, men själva stammen inom Nationalstadsparken.

Planområdet utgör en spridningszon just på gränsen till ett kärnområde enligt Stockholms klassificering av ESBO-områden och ingår i Stockholm stads habitatnätverk för eklevande insekter. I Länsstyrelsens regionala spridningsnätverk för eklevande arter utgör delar av Ladugårdsgärdet ett spridningssamband som binder samman ovan nämnda miljöer. Planområdet och intilliggande skogsdunge angränsar till en mindre identifierad ekmiljö och till ett svagare eko-

logiskt spridningssamband som passerar just norr om området. Ur ett landskapsekologiskt perspektiv utgör skogsdungen intill planområdet en mindre del av ett sammanhängande ädellövområde. Genom området passerar både östgående och sydgående ekologiska spridningssamband.

Projektet bedöms sammantaget inte påverka områdets ekologiska funktion eller det ekologiska sambandet för ekar och eklevande arter, då inga ekar berörs. Den totala storleken på ett större sammanhängande ädellövområde minskar minimalt. Minskningen är en mycket liten del av det totala sammanhängande ädellövområdet, mindre än 0,1 procent. Därmed kan argumenteras för att obetydlig skada bedöms uppstå ur ett landskapsekologiskt perspektiv.

Sammanfattande bedömning av påverkan

Sammantaget bedöms planerad byggnation på Genua 1 inte innebära någon skada på trädvärden i Nationalstadsparken. Ingen skada bedöms heller uppstå ur ett landskapsekologiskt perspektiv för ek, eftersom de träd som tas ner inte har någon betydande funktion som spridningslänk i landskapet. Obetydlig skada bedöms uppstå ur ett landskapsekologiskt perspektiv för ädellöv då träden som tas ner är relativt unga och bara ett fåtal av områdets ädellövträd. Områdets ekologiska funktion och spridningssamband bedöms fortsatt kunna vara funktionella även om träden tas ned. Inga kända ovanliga arter som omfattas av artskyddsförordningen bedöms påverkas.

Förutsättningar

Projektbeskrivning

Syfte

Ekologigruppen har på uppdrag av fastighetsägaren till Genua 1 undersökt huruvida uppförandet av en byggnad på Genua 1 riskerar att påverka ekologiska värden på platsen och ekologiska spridnings-samband inom Nationalstadsparken. Rapporten är begränsad till att undersöka eventuell påverkan på ekologiska värden.

Syftet med utredningen har varit att sammanställa kunskap om områdets naturvärden och att skapa ett underlag för att kunna beakta ekologiska aspekter i den fortsatta planprocessen.

Planområdet

Planområdet Genua 1 ligger på Sandhamnsgatan 58-62 just intill Ladugårdsgärdet och Nationalstadsparken i Östermalms stadsdelsförvaltning. Planen syftar till att genomföra en inredning av vind på befintligt hus och uppföra en ny byggnad väster om befintligt hus i närheten av tomtgräns till Nationalstadsparken. Ytterligare lägenheter tillkommer genom att delar av bottenvåningar och kontorslokaler omdanas om till bostäder. Planförslaget medför totalt cirka 40 nya lägenheter.

Flygfoto med planområdet markerat i rött.

Illustrationsförslag från planprogrammet. Marge Arkitekter

Inzoomat flygfoto, planområdet markerat med röd linje, gränsen för Nationalstadsparken i gul streckad linje och ny bebyggelse i genomskinlig vit kulör.

Bestämmelser och lagskydd

Området lyder under en särskild paragraf i Miljöbalken vilken anger att:

Området Ulriksdal–Haga–Brunnsviken–Djurgården är en nationalstadspark. Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas. Trots bestämmelserna i andra stycket får en åtgärd som innebär ett tillfälligt intrång eller en tillfällig skada i en nationalstadspark vidtas, om

- 1. åtgärden höjer parkens natur- och kulturvärden eller tillgodoser ett annat angeläget allmänt intresse, och*
- 2. parken återställs så att det inte kvarstår mer än ett obetydligt intrång eller en obetydlig skada. (4 kap. 7 § miljöbalken.)*

Eventuell påverkan på skyddsvärda träd ska enligt beslut från Länsstyrelsen Stockholm (Ärendebeteckning 511-15839-2015) anmälas för samråde en 12 kap. 6 § miljöbalken. Skyddsvärda träd definieras i detta fall som träd med en diameter i brösthöjd lika-över 40 cm. Denna utredning ska fungera som ett underlag för att kunna genomföra detta samråd. Vi avgränsar denna utredning till att undersöka eventuell påverkan på ekologiska värden, både på den faktiska platsen, samt dess värde för ekologiska spridningssamband.

Länsstyrelsens yttrande om projektet i samrådsskedet

Planförslaget har varit ute på samråd och länsstyrelsen har yttrat sig i ärendet. Nedan följer en sammanfattning av länsstyrelsen synpunkter i ärendet, ett utdrag från samrådsyttrande (2019-12-19).

"Länsstyrelsen bedömer att föreslagen utformning av planen riskerar att inte tillgodose ett riksintresse enligt 4 kap. miljöbalken. Planområdet angränsar direkt till Nationalstadsparken som är ett utpekad riksintresse. Det framgår inte av planförslaget huruvida bebyggelsen riskerar att ge skada på riksintresset, vilket skulle kunna bli konsekvensen av ett minskat spridningssamband mellan Nationalstadsparkens olika delar. Om dessa problem kvarstår vid ett antagande kan Länsstyrelsen komma att ta upp planen för prövning enligt 11 kap. 10 § PBL. Planen kan då komma att upphävas enligt 11 kap. 11 § PBL."

Om tidigare trädinventering skriver länsstyrelsen:

"I trädinventeringen (VIÖS AB 2019) bedöms träden snarare utifrån utseende, form eller vitalitet än utifrån ett landskapsekologiskt perspektiv. Även om värdet för varje enskilt träd inte kan anses ha ett högt biologiskt värde så blir den samlade bedömningen av åtgärden att ekosystemets status försvagas på längre sikt. Länsstyrelsen anser att träd kan ha ett betydande ekologiskt värde oavsett dessa omdömen och att betydelsen av alla träd är särskilt viktig på denna plats då det är en av Nationalparkens svagaste gröna länkar."

Utifrån länsstyrelsens yttrande framgår att ytterligare utredningar, som ur ett landskapsekologiskt perspektiv undersöker om planen riskerar påverka ekologiska spridningssamband och skada riksintresset, behövs. Den aktuella detaljplanen har sedan samrådsskedet omarbetats med bland annat minskade husvolym och hus placerat längre in på fastigheten. Denna rapport syftar till att beskriva ekologiska värden i och runt området för att kunna bedöma den omarbetade planens eventuella påverkan på riksintresset.

Nationalstadsparken

Kungliga nationalstadsparken inrättades 1995. Parken är av nationellt intresse och parkens natur-, kultur- och rekreationsvärden ska tas tillvara och utvecklas vidare. Parken omfattas av en vård- och utvecklingsplan beslutad av Länsstyrelsen i Stockholms län (Länsstyrelsen Stockholm 2012). Följande beskrivning baseras på information i vård- och utvecklingsplanen.

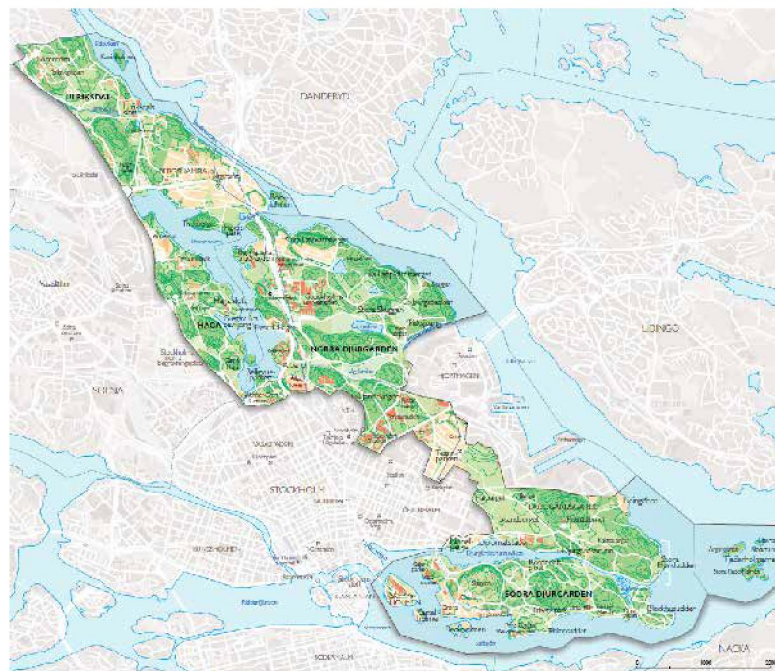
Nationalstadsparkens mosaikartade landskap är en följd av tidigare markanvändning som kulturlandskap och kunglig jaktpark, och innehåller idag en mängd olika naturtyper. Områdets eklandskap är av särskilt högt natur- och kulturhistoriskt värde, tillsammans med övriga ädellövskogar, barr- och blandskogar, ängs- och hagmarker, sjöar, våtmarker och vattendrag, samt även stränder och öar. Parken är viktig både som livsmiljö, med ett stort antal gamla och ekologiskt betydelsefulla ekar, och för spridning av arter kopplade till främst ek men också andra ädellövträd.

Planen ger en bild av de intentioner, mål och riktlinjer som ska kunna fungera som stöd för skötsel, förvaltning och utveckling av området. Den del av nationalstadsparken som detta projekt gränsar till är det så kallade Ladugårdsgärdet.

Ekologiska värden knutna till delområde "Ladugårdsgärdet"

Ladugårdsgärdet är ett i huvudsak öppet område med höga rekreativa kvaliteter. Vårdplanen för parken lyfter särskilt de biologiska värdena knutna till områdets trädbevuxna höjdpartierna i kantzoner och skogsbryn. Särskilt värdefulla bedöms de grova ädellövträden och tallarna samt de sydvända brynen vid Borgen, Kampementsbackarna och Drottningberget vara. Det öppna fältet anges också vara en häckningsplats för sånglärkor.

Planen anger att målbilden för områdets biologiska värden är att det ska vara ett "öppet landskap som erbjuder vida utblickar där området norr om Lindarängsvägen ska området präglas av sportfältet med kortklippt gräs medan de öppna markerna i övrigt ska ha karaktär av välhävdat ängs- och beteslandskap".

Nationalstadsparkens utbredning. Illustration från Vård- och utvecklingsplan för Kungliga nationalstadsparken, Rapport 2012:33 Länsstyrelsen Stockholm Rapport 2012:33

Vidare anges som mål att:

Ladugårdsgärdet ska utgöra ett variationsrikt landskap och en väl fungerande biologisk spridningszon med en kontinuitet av grova, gamla ädellövträd och tallar i kantzonen.

- Befintliga ekmiljöer bevaras och förstärks.
- Nyplantering av ädellövträd kan övervägas i områdets kantzoner (ej i öppen mark).
- Skogsbrynen har en omväxlande struktur med små solbelysta gläntor, tätare buskage och gamla, grova ädellövträd, andra lövträd och tallar.

När det gäller ekologiska spridningssamband har zonen vid Gärdet pekats ut som en särskilt svag länk i sambandet, ofta kallad "geting-midja". Vårdplanen anger att:

"Gärdesstaden och Ladugårdsgärdet utgör en viktig spridningszon mellan Norra och Södra Djurgården. Under de senaste hundra åren har den dock successivt försvagats och är därför mycket sårbar för ytterligare förlust av naturmark. Denna smala midja är också beroende av dynamiken utanför parkens gräns. Norr och söder om detta område, finns ett stort antal grova ekar som förstärker eklandskapet och arternas spridningsmöjligheter".

Förslag till åtgärder för spridningsvägen Gärdet enligt planen är bland annat:

- Naturmiljöer i Storängsbotten, Gärdet, Hjorthagensparken, Storängskroken och Kungliga Livgardet, som i dag är av särskild betydelse för arternas spridningsmöjlighet, bör sparas.
- Områdena Ladugårdsgärde, Storängsbotten, Storängskroken och Fisksjöäng, som utgör svaga men värdefulla länkar i spridningszonen, bör stärkas genom restaurering och nyanläggning.
- Spridningsvägarna mellan Nationalstadsparken och Mälardalens övriga eklandskap behöver stärkas genom att gynna befintliga ekförekomster i strategiska lägen och plantera ekar där de inte längre förekommer spontant.

Delområde "Ladugårdsgärdet" (Länsstyrelsen Stockholm 2012).

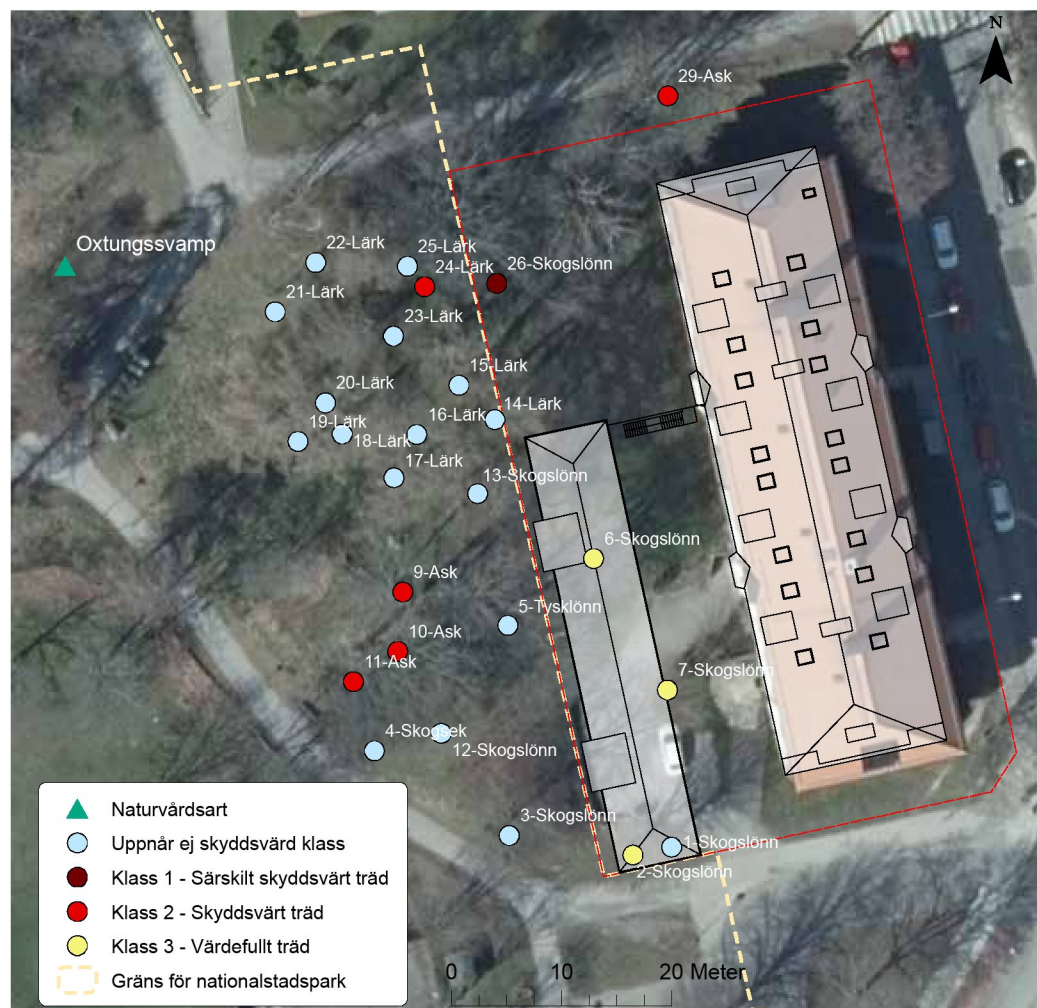

Skogsdungen och fastigheten sedd från gång- och cykelväg norr om området.

Utblick över fastigheten från norra delen av skogsdungen.

Inzoomat flygfoto med trädart och bedömd värdeklass (klassad enligt Ekologigruppens metodik som är synkad med Naturvårdsverkets definitioner för särskilt skyddsvärda träd). Planområdet är markerat med streckad linje och ny bebyggelse i genomskinlig vit kulör.

Naturvårdsart

En naturvårdsart är en art med specifika krav på sin miljö. Genom sin förekomst signalerar arten att det finns särskilda naturvärden i ett område och att det finns möjligheter till förekomster av sällsynta och/eller rödlistade arter.

Ekologiska värden på och intill fastigheten

Arter med naturvärden

I planområdet saknas rapporterade fynd av naturvårdsarter eller kända ovanliga arter som omfattas av artskyddsförordningen. Vid platsbesök noterades inga naturvårdsarter. Området har ett lundartat fålskikt bestående av vanligt förekommande arter och ett buskskikt med flera vanliga bärande buskar. Ca 40 m väster om planområdet växer oxtungssvamp på en gammal ek. Artfyndet utgör närmaste rapporterade naturvårdsart. I de trädbärande gräsmarkerna nordväst om planområdet har naturvårdsarterna talticka som växer på äldre tall, och scharlakansvaxskivling som är knuten till magra hagmarker rapporterats.

Skyddsvärda träd

Skogsdungen närmast fastigheten är en blandskog bitvis dominerad av ädellöv och bitvis av planterade lärkar. Träd i skogsdungen inventerades enligt Ekologigruppens metodik under 2020 (se bilaga 1). Totalt pekades 26 träd pekats i området, varav 19 st har en diameter över 40 cm i diameter (tabell 1). Ett träd (en skogslönn) når *skyddsklass 1 - särskilt skyddsvärd träd*. Skogslönnen hade en stor hålighet fylld med mulm (ett slags trämjöl som bildas naturligt i ihåliga gamla träd, och där det lever en lång rad, ofta ovanliga, insekter) som uppstått efter en tidigare grenskada. Fem träd (Fyra askar, en högstubbe av lärk) uppnår *skyddsklass 2 - skyddsvärd träd*. Tre individer (3 skogslönnar) uppnår *skyddsklass 3 - värdefullt träd*. 17 träd (elva lärkar, fyra skogslönnar, en tysklönn och en skogsek) når uppnår ej skyddsvärd klass. Inget träd på platsen bedöms vara äldre än 75 - 100 år.

Centralt i dungen har ett tiotal lärkar planterats. Med undantag av en högstubbe av lärk med viss hålighet och mulmbildning, uppnår inte dessa skyddsvärd klass, men flera av dem är över 40 cm i diameter. Tysklönnen är en främmande art, som sprider sig kraftigt i lövskogsbestånd i södra Sverige och bör ur ett ekologiskt perspektiv, tas bort.

Tabell 1 Lista över inmätta träd med motivering till värdeklass. Träd markerade med asterisk (*) är träd inom Nationalstadsparken som är grövre än 40 cm och faller därmed inom ramen för krav på samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalk med Länsstyrelsen Stockholm vid risk för påverkan. Träd nr 8, 27 och 28 saknas i listan eftersom det är almar som avverkats sedan inmätning pga almsjuka.

Trädnummer	Trädart	Diameter (cm)	Värdeklass	Anledning till bedömd värdeklass
1	Skogslönn	41		
2	Skogslönn	58	Klass 3	Grovt (>50 cm diam)
3	Skogslönn	33		
4	Skogsek	52*		
5	Tysklönn	44*		
6	Skogslönn	52	Klass 3	Grovt (>50 cm diam)
7	Skogslönn	60	Klass 3	Grovt (>50 cm diam)
9	Ask	30	Klass 2	Hotad art (>20 cm diam)
10	Ask	57*	Klass 2	Hotad art (>20 cm diam)
11	Ask	49*	Klass 2	Hotad art (>20 cm diam)
12	Skogslönn	38		
13	Skogslönn	38		
14	Lärk	46*		
15	Lärk	56*		
16	Lärk	35		
17	Lärk	56*		
18	Lärk	59*		
19	Lärk	60*		
20	Lärk	58*		
21	Lärk	40*		
22	Lärk	53*		
23	Lärk	44*		
24	Högstubbe lärk	30	Klass 2	Högstubbe med stor hållighet och mulm
25	Lärk	37		
26	Skogslönn	51*	Klass 1	Grovt (>50 cm diam)
29	Ask	55*	Klass 2	Hotad art (>20 cm diam)

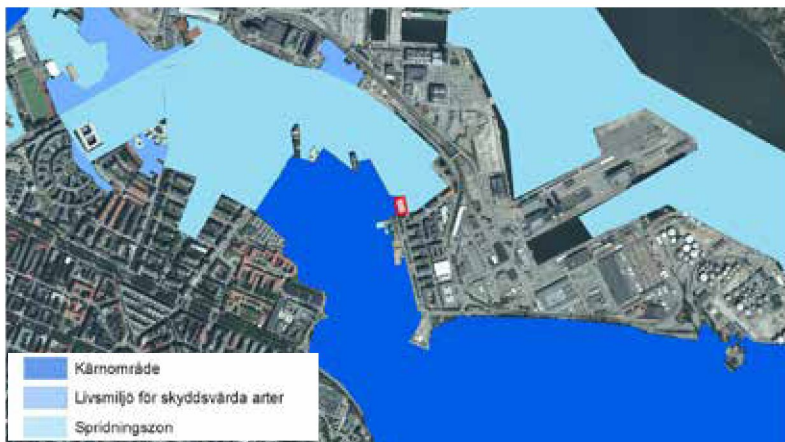
Skyddsvärda träd

Med särskilt skyddsvärda träd avses följande (Naturvårdsverket 2004)

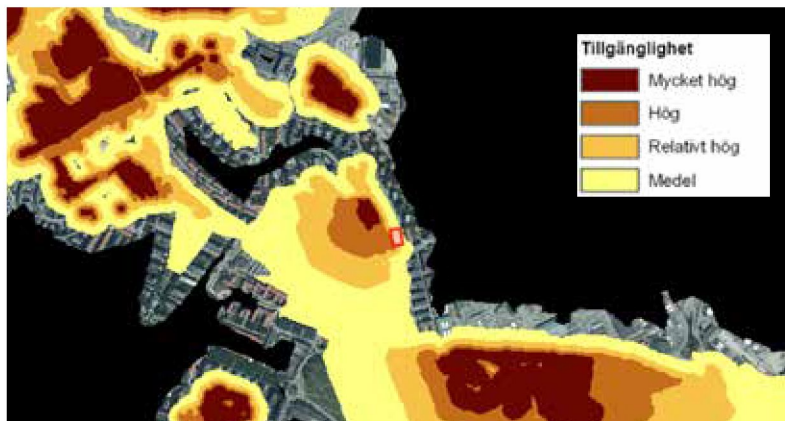
- Jätteträd; träd ≥ 1 meter i diameter.
- Mycket gamla träd; gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
- Grova hålträd; träd $\geq 0,4$ meter på det smalaste stället upp till brösthöjd med utvecklad hållighet i stam (eller gren).

Ekologigruppen (2019) har kompletterat denna klass med ytterligare två klasser:

- Skyddsvärda träd; exempelvis gamla träd (för tall gäller över 150 år), träd med förekomster rödlistade arter, eller hålträd som inte är grova och träd av alm och ask över 20 cm i diameter.
- Värdefulla träd; utgörs främst av träd som kan utgöra ersättare till skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd. Exempel på värdefulla träd är nästan gamla träd (för tall gäller över 100 år), grova träd samt träd med förekomster naturvårdsarter som inte är rödlistade.

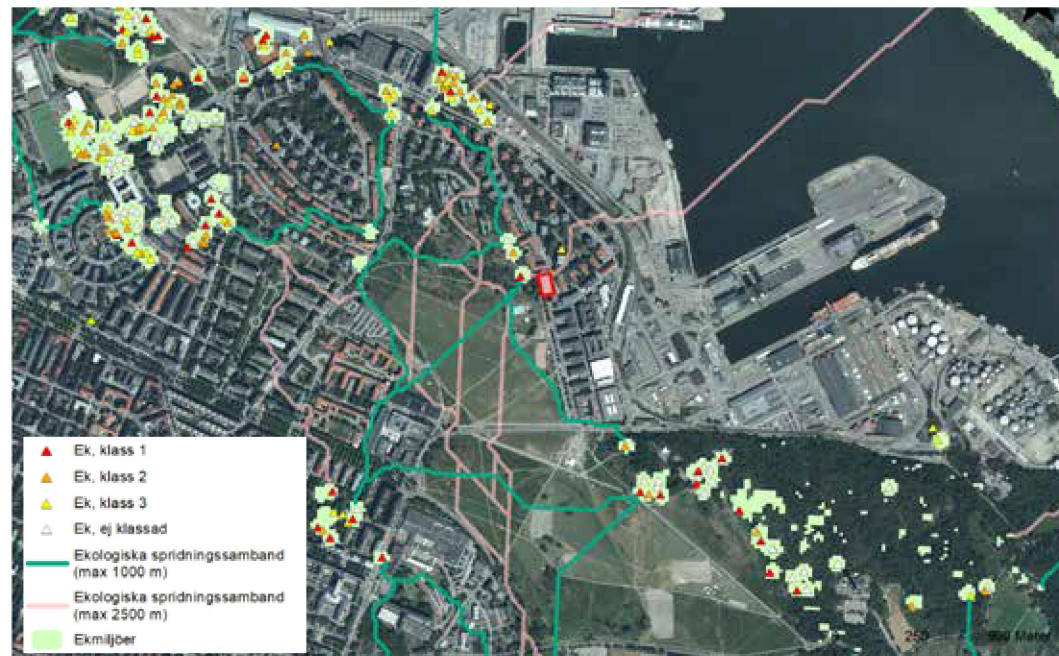
ESBO-områden.

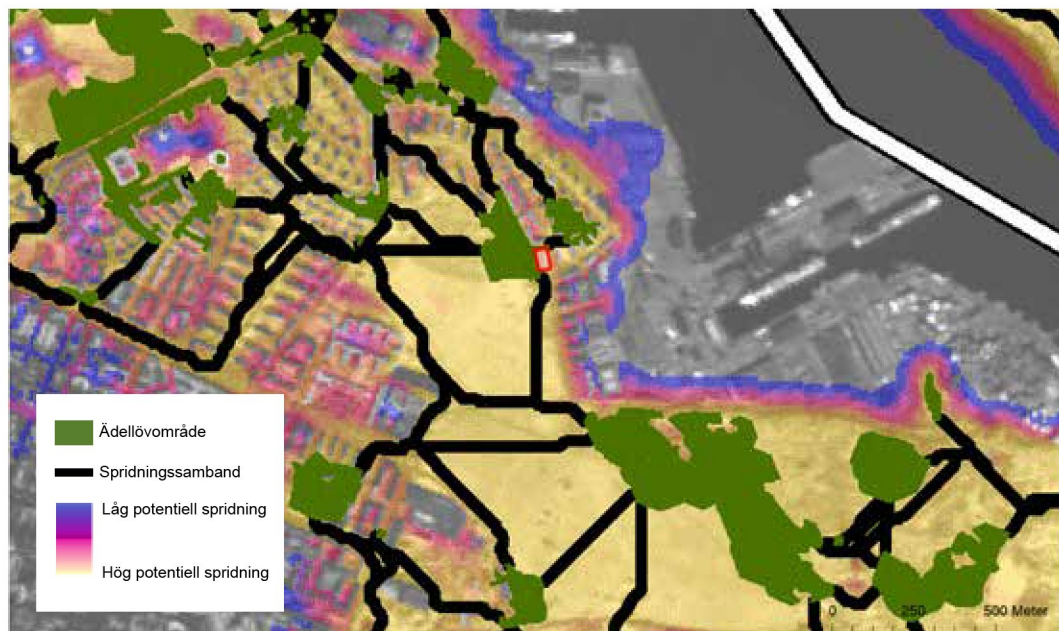
Habitatnätverk för eklevande arter.

Skyddsvärda träd redovisas som gula (enskilda träd) och blå (flera träd) punkter.

Regionala spridningssamband för eklevande arter.

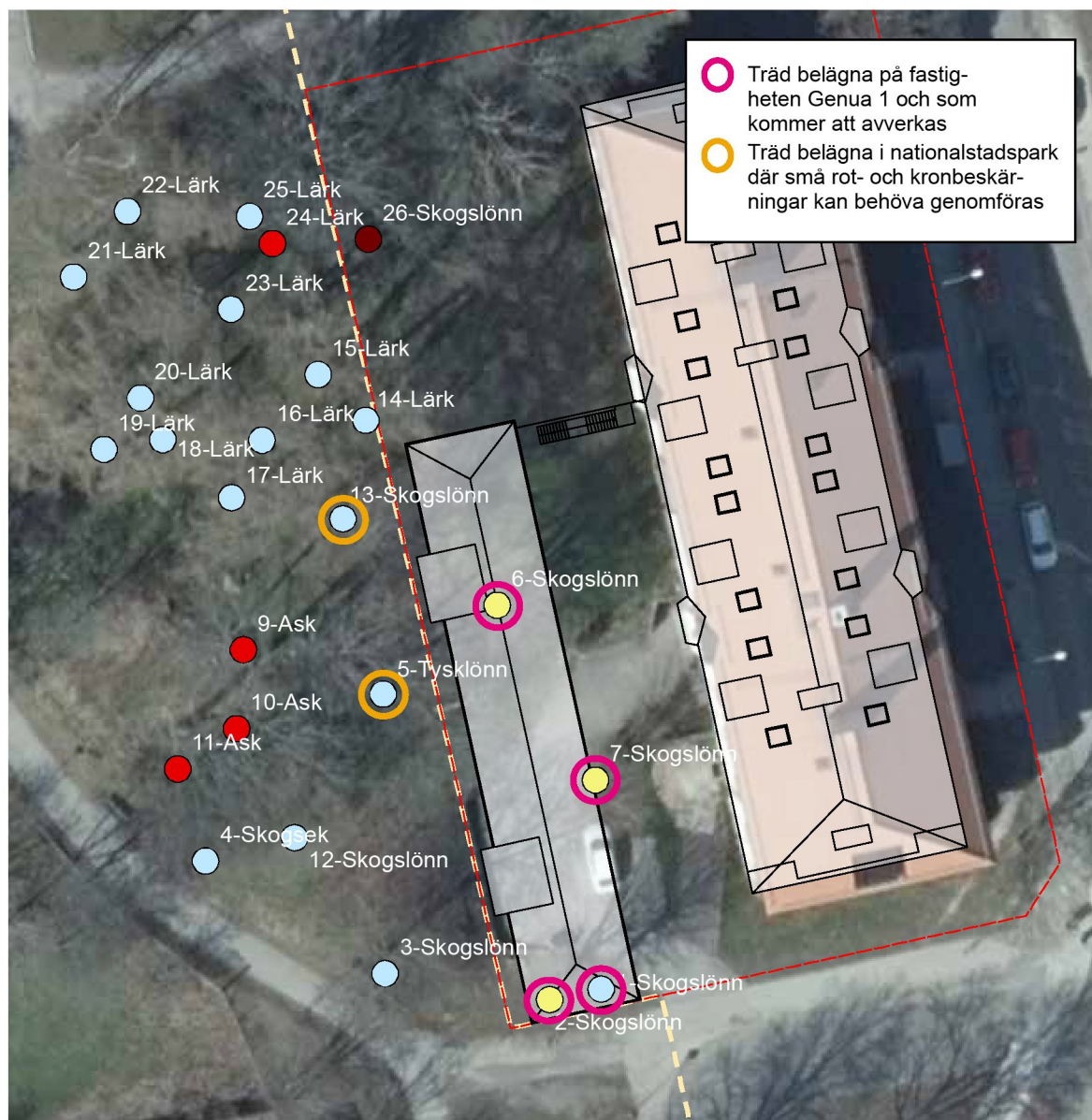

Ekologiska spridningssamband för ädellövsområden.

Påverkan & kompensation

Ovan: Kartan illustrerar vilka träd som kommer att påverkas av planerad bebyggelse, både på och intill fastigheten. Planområdet är markerat med vit streckad linje, Nationalstadsparken med gul streckad linje och ny bebyggelse i genomskinlig vit kulör.

Bedömning av påverkan

Påverkan på och intill fastigheten

Projektet innebär att fyra skogslönnar avverkas på fastigheten där huset ska uppföras och att rötter samt en del av kronan på två träd som står inom Nationalstadsparken kan komma att behöva rotbeskäras i mindre utsträckning. Tre av skogslönnarna som planeras tas ner har vissa naturvärden i form av sin grovlek men hyser i dagsläget inga naturvårdsarter. Skogslönnarna har tidigare toppkapats och bedöms av arborist (Nordic Tree Care 2021) vara kraftigt skadade med förkortad livslängd. Rekommendation från arborist är att träden bör tas bort och ersättas med mindre träd.

Arboristen (Nordic Tree care 2021) konstaterar också att det inom Nationalstadsparken är en skogslönn och en tysklönn som potentiellt har rötter och kronor som kan komma att påverkas av byggnation men bedömer att påverkan på trädens vitalitet är mycket begränsad/ obetydlig om arbeten utförs enligt anvisningar som arboristen satt upp. Nordic Tree Care AB bedömer sammanfattningsvis att granskningsförslagets påverkan på träden är nästintill obefintlig och konstaterar också att *"framtida skötselåtgärder i form av reduceringsbeskärning bedöms inte heller påverka trädens vitalitet."*

Sammanfattningsvis kommer alltså planens genomförande ha en liten negativ påverkan på fastighetens naturvärden (bedömning enligt Ekologigruppens skala, se faktaruta) då fyra skogslönnar, varav tre med vissa ekologiska värden, tas bort. Dock bedöms ingen påverkan på naturvärden inom Nationalstadsparken uppstå.

Påverkan ur ett landskapsekologiskt perspektiv

ESBO

De träd som bedöms påverkas negativt av planerade åtgärder ligger i ytterkanten av ett av Stockholms kärnområden för ESBO. En avverkning av de fyra träden bedöms medföra obetydlig påverkan på ESBO-områdets ekologiska värde och funktion eftersom de enskilda träden utgör en mycket liten del. Motsvarande naturtyp med lönnar och andra lövträd kvarstår i tillräcklig omfattning för att den ekolo-

giska funktionen i ESBO kan kvarstå.

Habitatnätverk för eklevande insekter

Inga ekar berörs av planerade åtgärder. Träden i analysen har vidare ett perifert läge och bedöms ha liten konkret betydelse för den samlade konnektiviteten för eklevande insekter. Gällande habitatnätverk för eklevande insekter bedöms därför påverkan som obetydlig.

Regionala spridningssamband för ek

Även för regionala spridningssamband för ek bedöms planerade åtgärder inte medföra en påverkan. I norra delen av området löper ett svagt spridningssamband i öst-västlig riktning. De träd som påverkas av nybyggnationen är inte ek och befinner sig vidare i motsatt del av skogsdungen och bedöms därför inte bidra till att försvaga spridningssambandet.

Ekologiska spridningssamband för ädellövområden

Det fåtal träd som behöver avverkas inom fastigheten ligger inom ett större område med bitvis ädellövmiljöer och bitvis mer öppna miljöer. I södra delen av planområdet finns ett spridningssamband utpekad i nord-sydligt riktning (Calluna 2015). Planen bedöms försvaga spridningssambandet obetydligt eftersom berörda träd befinner sig intill den plats där sambandet ansluter till ädellövområdet. De fyra berörda träden utgör endast en mycket liten del av det samlade ädellövsområdet, (ca 50-100 m² mot en total storlek på ca 3 hektar), varför projektet inte bedöms ha någon påverkan på spridningssambanden i området. Lönnarna som tas ner är relativt unga och det finns fler träd i dungen som bedöms ha lika eller högre värde för ekologisk spridning.

Nedtagning av träden bedöms sammantaget inte påverka områdets ekologiska funktion eller det ekologiska sambandet för ekar och eklevande arter, då inga ekar berörs. Den totala storleken på ett större sammanhängande ädellövområde kommer att minska minimalt. Minskningen är en mycket liten del av det totala sammanhängande ädellövområdet, mindre än 0,1 procent, och innefattar inga särskilt skyddsvärda träd. Därmed kan argumenteras för att obetydlig skada bedöms uppstå ur ett landskapsekologiskt perspektiv, det vill säga att de träd som tas ner har endast en obetydlig påverkan på ekologisk spridning. Områdets ekologiska funktion och spridningssamband

bedöms fortsatt kunna vara funktionella även om träden tas ned.

Sammantagen bedömning av påverkan utifrån 4 kap 7 § MB

Sammantaget bedöms planerad byggnation på Genua 1 inte innebära någon skada på trädvärden i Nationalstadsparken. Ingen skada bedöms heller uppstå ur ett landskapsekologiskt perspektiv för ek, eftersom de träd som tas ner inte har någon betydande funktion som spridningslänk i landskapet. Obetydlig skada bedöms uppstå ur ett landskapsekologiskt perspektiv för ädellöv då träden som tas ner är relativt unga och bara ett fåtal av områdets ädellövträd. Områdets ekologiska funktion och spridningssamband bedöms fortsatt kunna vara funktionella även om träden tas ned. Inga kända ovanliga arter som omfattas av artskyddsförordningen bedöms påverkas.

Negativ konsekvensskala Ekologigruppen som används för bedömning på naturvärden.

+/- 0 Inga eller obetydliga konsekvenser

Inga påvisbara effekter eller konsekvenser som saknar betydelse för de kända värdena.

- 1 Små negativa konsekvenser

Liten negativ påverkan på påtagliga naturvärden (SIS klass 3) och kommunala värden, eller mindre konsekvenser för visst naturvärde (SIS klass 4) och lokala värden.

- 2 Märkbara negativa konsekvenser

Liten negativ påverkan på riksobjekt eller värden av regionalt intresse eller begränsad påverkan på värden av kommunalt intresse eller omfattande påverkan på större lokala värden.

- 3 Stora negativa konsekvenser

Begränsad negativ påverkan på högsta/högt naturvärde (SIS klass 1 och 2) nationellt eller regionalt värdefulla objekt, eller betydande påverkan på kommunala värden och påtagliga naturvärden (SIS klass 3).

- 4 Mycket stora negativa konsekvenser

Betydande negativ påverkan på högsta/högt naturvärde (SIS klass 1 och 2), nationellt eller regionalt värdefulla objekt.

Referenser

Artportalen. <https://www.artportalen.se/>, hämtad april 2020. Ansvarig utgivare
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Calluna AB, 2015. Ädellövsområden och ekmiljöer i Stockholms län. Rapport 2015:13.
Länsstyrelsen i Stockholm

Länsstyrelsen, 2012. Vård- och utvecklingsplan för Kungliga nationalstadsparken.
Rapport 2012:33

Länsstyrelsen, 2017. Regionala spridningssamband för eklevande arter. Kan hämtas
från Länsstyrelsen webGis: LstAB Grön infrastruktur. <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=b2fa9a48bc6b4a5b864d82f29863e574>

Nordic Tree Care, 2021. Utlåtande angående Träd- och rotmiljö i samband med
granskningsförslaget för kv Genua 1.

Mörtberg, U., Zetterberg, A. & Gontier, M. 2007. Landskapsekologisk analys i
Stockholms stad: Habitatnätverk för eklevande arter och barrskogsarter. Miljö-
förvaltningen, Stockholms stad. Dnr: 2008-011175-216

Stockholm stad, 2019. Planbeskrivning- Detaljplan för Genua 1 i stadsdelen
Ladugårdsgärdet, S-Dp 2018-03562

VIÖS AB, 2019. PM Trädinventering Genua 1. Dnr 2018-03562

Bilaga 1 - Metodik för klassificering av skyddsvärda träd

Detta PM beskriver Ekologigruppens metod för inventering av skyddsvärda träd. Avverkning av skyddsvärda träd kan innebära behov av samråd med länsstyrelsen enligt § 12 MB.

Med *särskilt skyddsvärda* träd avses (Naturvårdsverket 2004):

- a) jätteträd; träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- b) mycket gamla träd; Gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
- c) grova hålträd; träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hållighet i huvudstam.

Särskilt skyddsvärda träd definieras här med utgångspunkt från egenskaper hos det enskilda trädet. Både levande och döda träd ingår i definitionen. Basinventeringen förkortas framöver som BI.

Det är inte bara träd som är *särskilt skyddsvärda* som hyser naturvärden och i sin tur bidrar till att stärka ett områdes naturvärden och dess biologiska mångfald. Som exempel kan yngre träd med hålligheter också vara värdefulla och många gånger hysa naturvårdsintressanta arter. Det finns därför behov av att inte bara kartera träd som uppfyller Naturvårdsverkets definition av *särskilt skyddsvärda träd*. Ekologigruppen har således kompletterat Naturvårdsverkets metodik för klassificering av särskilt skyddsvärda träd för att innefatta träd som också hyser andra naturvärden.

Ekologigruppens metodik för kartering av skyddsvärda träd innefattar ytterligare två värdeklasser:

- *skyddsvärda träd* - träd som inom en snar framtid kommer att uppnå kriteriet särskilt skyddsvärda träd.
- och *värdefulla träd*; träd som hyser och har utvecklat naturvärden och som också bidrar till att stärka ett områdes naturvärden.

I den samlade bedömningen räknas det högsta uppnådda kriteriet (kriterierna Ålder, Storlek, Hålträd, Hamling, Skyddsvärda arter) för att ge träd en viss värdeklass. Exempel; ett träd med en diameter **mindre** än den som anses mycket grovt, men som har en ålder som ligger inom definition för gammalt träd, resulterar i *klass 2, skyddsvärt träd*. Det vill säga att ett klass 2-kriterie har en högre rangordning än ett klass 3-kriterie. Definitionerna av gammalt träd följer den metod som används i basinventering av skyddade områden (Naturvårdsverket 2004). Den överensstämmer också med definitionen av skyddsvärda träd enligt Naturvårdsverket 2004 med två undantag. Triviallövträd och ädellövträd (förutom bok och ek) klassas som mycket gamla redan vid en ålder på 140 år.

Tabell 1. Kriterier för och bedömning av trädvärden

Värdeklass	Ålder	Storlek	Hålträd, mm.	Hamling	Skyddsvärda arter
Klass 1. Särskilt skyddsvärda träd	Mycket gammalt	Jätte-träd	Grovt hålträd, >40 cm i diameter i brösthöjd, med utvecklad hålighet i huvudstam	Mycket grovt hamlat träd	Hotade arter eller flera rödlistade arter
Klass 2. Skyddsvärda träd	Gammalt	Mycket grovt	Hålträd, <40 cm i diameter i brösthöjd, med utvecklad hålighet i huvudstam Eller träd med utvecklad vedblotta med insektsgnag	Grovt hamlat träd	Rödlistad art eller flera natur-vårdsarter
Klass 3. Värdefullt träd	Nästan gammalt	Grovt		Hamlat träd	Förekomst av naturvårdsart

Tabell 2. Definition av gammalt träd (Naturvårdsverket 2004 och 2007 – BI).

Trädart	Nästan gamla träd - ålder (år), BI Södra Sverige	Gamla träd - ålder (år), BI Södra Sverige	Mycket gamla träd (år), hela Sverige
Ek	≥ 130	150–200	≥ 200
Bok	≥ 100	150–200	≥ 200
Gran	≥ 80	120–200	≥ 200
Tall	≥ 100	150–200	≥ 200
Triviallöv	≥ 65	100–140	≥ 140
Övriga ädellövträd (och hästkastanj)	≥ 80	100–140	≥ 140

Källor:

Artdatabanken, SLU. 2015. Röddlistade arter i Sverige 2015.

Naturvårdsverket. 2004. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd, rapport 5411.

Naturvårdsverket. 2007. Manual för basinventering av skog.

Dokumentet senast uppdaterat av Raul Vicente & Rikard Anderberg 2018-11-27.

Rättat Per Collinder tabellnummer.